

RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK

VOORZITTER VAN DE IXe KAMER

A R R E S T

**nr. 224.879 van 30 september 2013
in de zaak A. 210.259/IX-8207**

In zake: Viktor HEYMAN
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Myriam Van den Abeele
kantoor houdend te 9052 Gent
Bollebergen 2A bus 20
bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen:

het GEMEENSCHAPSONDERWIJS
vertegenwoordigd door scholengroep 19 Dender
bijgestaan en vertegenwoordigd door
advocaat Marc Stommels
kantoor houdend te 2000 Antwerpen
Amerikalei 220 bus 14
bij wie woonplaats wordt gekozen

I. Voorwerp van de vordering

1. De vordering, ingesteld op 23 september 2013, strekt tot de schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid van de tenuitvoerlegging van de beslissing van de algemeen directeur van scholengroep 19 (Dender) van het Gemeenschapsonderwijs van 13 september 2013 om de over Viktor Heyman delibererende klassenraad van 6 wetenschappen-wiskunde van het koninklijk lyceum te Aalst, niet opnieuw samen te roepen.

II. Verloop van de rechtspleging

2. De verwerende partij heeft een nota ingediend.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 30 september 2013, om 10.00 uur.

Kamervoorzitter Geert Van Haegendoren heeft verslag uitgebracht.

Advocaat Isabelle Verhelle, die *loco* advocaat Myriam Van den Abeele verschijnt voor de verzoekende partij en advocaat Marc Stommels, die verschijnt voor de verwerende partij, zijn gehoord.

Auditeur Jurgen Neuts heeft een met dit arrest eensluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

III. Feiten

3.1. Verzoeker vangt het schooljaar 2012-2013 aan in het Sint-Jozefscollege te Aalst, maar hij stapt vanaf het tweede semester over naar het koninklijk lyceum te Aalst, onderwijsinstelling behorend tot de scholengroep 19 van het Gemeenschapsonderwijs. Hij volgt er het tweede jaar van de derde graad wetenschappen-wiskunde ASO.

Verzoeker is hoogbegaafd. In het inleidend verzoekschrift merkt hij op dat dit in zijn schoolloopbaan aanvankelijk niet voor noemenswaardige problemen heeft gezorgd, maar dat er tijdens het schooljaar 2012-2013 duidelijk negatieve faalangst is opgetreden, reden ook waarom hij van school is veranderd. Opvolging door een Centrum voor begaafdheidsonderzoek resulteert in een verslag, gedateerd op 27 mei 2013, waarin de diagnose faalangst/hoogbegaafdheid wordt vastgesteld en zogenaamde sticordi-maatregelen worden geadviseerd, na-

melijk het meebrengen van een zelfgemaakt formularium voor wiskunde en chemie en het afleggen van mondelinge proeven. Dit verslag wordt aan de school en het CLB bezorgd.

3.2. Op het einde van het schooljaar stelt de delibererende klassenraad vast dat verzoeker een globaal jaartotaal behaalt van 59,9% met jaartekorten voor chemie (34,5%) en wiskunde (45,3%). De klassenraad is van oordeel dat hij door de overstap van verzoeker in de loop van het jaar niet over voldoende objectieve gegevens beschikt om tot een definitieve eindbeslissing te komen. Hij beslist zijn eindoordeel over verzoeker uit te stellen en onderwerpt hem aan bijkomende proeven voor de beide vakken waarvoor verzoeker een jaartekort behaalde.

Verzoeker legt de bijkomende proeven af op 26 augustus 2013 (wiskunde) en op 27 augustus 2013 (chemie).

Op 29 augustus 2013 beslist de klassenraad, na kennisname van de resultaten van die bijkomende proeven – chemie: 10%; wiskunde: 40% – om aan verzoeker een oriënteringsattest C toe te kennen “daar de besproken leerling beschikt over onvoldoende basiskennis en de leerplandoelen van de te hernemen vakken niet beheerst. In een ASO-richting met nadruk op wetenschappen en wiskunde, dient een leerling die toch voor een minimum (>50%) te beheersen”. Aan verzoeker wordt volgende motivering van de beslissing meegedeeld:

“Je behaalde elke evaluatieperiode zwakke resultaten over de gehele lijn voor de vakken Chemie en Wiskunde. Je bent er niet in geslaagd alle leerstofonderdelen te beheersen. Je hebt blanco oplossingen afgegeven op de bijkomende proef voor Wiskunde (onder andere het theoriegedeelte). Je hebt je een aantal studiegericht[e] attitudes niet kunnen eigen maken. Je hebt de in de gekozen studierichting vooropgestelde einddoelen niet behaald. Over je tekorten werd tijdens het schooljaar meermaals gecommuniceerd, maar dit heeft niet mogen leiden tot het wegwerken van je onvoldoendes. De basisvaardigheden voor Chemie en Wiskunde zijn absoluut onvoldoende.”

3.3. Na overleg tussen verzoeker en de directeur komt de delibererende klassenraad opnieuw samen. Hij beslist op 6 september 2013 in een alvast

naar aantal bladzijden omstandig gemotiveerde beslissing, om het C-attest te handhaven.

3.4. Op 12 september 2013 dient verzoeker vervolgens bezwaar in bij de beroepscommissie. Hij vraagt te worden gehoord.

Op 13 september 2013 hoort de beroepscommissie verzoeker, zijn ouders en een *loco*-raadsman evenals de twee meest betrokken leerkrachten. De leerkracht wiskunde verklaart bij die gelegenheid:

“[De] leerkracht wiskunde [...] was op de hoogte over faalangst en hoogbegaafdheid. Viktor kreeg de toestemming om mondeling zijn examen toe te lichten. [Zij] heeft zijn examen met hem overlopen en hij heeft nog aanpassingen mogen doen en gedaan.

Het herexamen heeft hij om 11u20 al afgegeven, Viktor heeft niet gevraagd om mondeling te overlopen. Andere lln hebben tot 13 u gewerkt. Het resultaat van het herexamen is nog minder dan het examen in juni. Oplossingsmethodes werden op het herexamen genoteerd door de lkr. wiskunde. Tijdens het schooljaar heeft hij voor iedere toets die onvoldoende was remediëring voorgesteld gekregen, maar is hierop geen enkele keer ingegaan. De leerstof voor het herexamen was beperkt. Op het herexamen heeft hij veel vragen blanco gelaten.

Tijdens het oudercontact: er werd meegedeeld dat het werkboek, Jennekens, kon afgehaald worden om te oefenen tijdens de vakantie. Viktor is dit niet komen afhalen.

In de klas is Viktor een aangename jongen, die goed meewerkt, maar thuis verwerkt hij de leerstof niet.

De agenda werd door de ouders nooit ondertekend.”

De leerkracht chemie geeft volgende toelichting:

“Probleem van chemie was gekend, vorige school mindere resultaten en achterstand voor chemie. Viktor was langs geweest op 21 januari voor bijles. Op 26 april opnieuw problemen: bijles + extra oefeningen: Viktor heeft dit niet afgegeven. Kennisname van faalangst en hoogbegaafdheid.

Chemie: examen juni: deels mondeling en deels schriftelijk. Herexamen: enkel schriftelijk, Viktor heeft de kans om mondelinge toelichting te geven niet benut. Hij wou vlug weg.

Oudercontact: afspraak met ouders: bundel extra oefeningen komen ophalen op school. 's Anderendaags, 28 juni 2013, stond Viktor er al zeer vroeg, om 8 u, om dit af te halen. Mevr. Demel heeft de oefeningen afgegeven om 9 u op het secretariaat.

Viktor is de oefeningen niet meer komen ophalen ondanks zijn aanwezigheid op school de rest van de dag.
De agenda werd door de ouders nooit ondertekend.”

De commissie adviseert om de over verzoeker delibererende klassenraad niet opnieuw samen te roepen. De commissie is van mening dat de leerkrachten blijvende inspanning geleverd hebben om verzoeker aan te sporen in te gaan op de aangeboden extra oefeningen en verschillende inhaalmomenten tijdens het schooljaar, dat verzoeker voldoende kansen tot remediëring gekregen heeft, maar hier slechts éénmaal op ingegaan is en dat hij een aantal leerplandoelstellingen niet behaald heeft die een voorwaarde zijn voor het behalen van het diploma secundair onderwijs.

3.5. Eveneens op 13 september 2013 bekrachtigt de algemeen directeur dat advies van de beroepscommissie en beslist hij aldus om de delibererende klassenraad niet opnieuw samen te roepen.

IV. Schorsingsvoorwaarden

4. Krachtens artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot schorsing van de tenuitvoerlegging bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden besloten onder de drievoudige voorwaarde dat uiterst dringende noodzakelijkheid voorhanden is, dat ernstige middelen worden aangevoerd die de nietigverklaring van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

V. Ernst van de middelen

A. Eerste middel

Uiteenzetting

5. In een eerste middel voert verzoeker de schending aan van artikel 4.3.6.3 van het schoolreglement, van de hoorplicht, van het zorgvuldigheidsbeginsel en van “de beginselen van de verplichte en deugdelijk[e] materiële en formele [...] motivering van (individuele) bestuurshandelingen”.

Indien de beroepscommissie beslist om iemand te horen geeft zij volgens verzoeker aan dat dit horen door haar noodzakelijk is bevonden om op zorgvuldige wijze het voorgeschreven onderzoek te kunnen voeren. Verzoeker klaagt zich erover dat hij en zijn raadsman amper twee uur vooraf van de hoorzitting van 13 september 2013 van de beroepscommissie op de hoogte werden gebracht, zodat van enige voorbereiding van het dossier geen sprake kon zijn, laat staan dat verzoeker zijn standpunt nuttig zou hebben kunnen uiteenzetten en dit terwijl de beroepscommissie het hoorrecht van verzoeker klaarblijkelijk noodzakelijk achtte. Hoewel de – ingevolge de korte oproepingstijd noodzakelijk vervangende – raadsman van verzoeker de beroepscommissie op een en ander attendeerde, werd besloten om de hoorzitting toch te laten plaatsvinden. De ernst van de miskenning van de hoorplicht blijkt, volgens verzoeker, hieruit, dat de bestreden beslissing per aangetekende brief aan hem werd betekend en niet per e-mail. Er was ook geen dwingende reden om zo snel te handelen. De beslissingstermijn van 15 september van het daaropvolgende schooljaar – datum waarop luidens de Codex Secundair Onderwijs de definitieve beslissing moet zijn genomen – is slechts een ordetermijn. Verwerende partij had desnoods op zaterdag 14 september 2013 nog een hoorzitting kunnen organiseren, wilde zij toch vasthouden aan voornoemde termijn.

Een en ander toont volgens verzoeker ook aan dat het onderzoek door de beroepscommissie niet zorgvuldig werd gevoerd. Het schoolbestuur had op deze onwettigheid acht moeten slaan bij het nemen van de bestreden beslissing. Door eraan voorbij te gaan, is de bestreden beslissing er eveneens door gevitieerd en miskent ze “de beginselen van verplichte en deugdelijke materiële en formele motivering van bestuurshandelingen”.

Beoordeling

6. De hoorplicht als beginsel van behoorlijk bestuur lijkt geen toepassing te vinden wanneer de betrokken regelgeving de rechten van de bestuurde expliciet regelt. Dat is wat de decreetgever heeft gedaan, door een verhaalmogelijkheid te waarborgen aan een leerling die het oneens is met een over hem genomen examenbeslissing. Artikel 115/4 van de Codex Secundair Onderwijs regelt aldus de wijze waarop het hoorrecht specifiek wordt uitgeoefend in het kader van het georganiseerd administratief beroep tegen zulke examenbeslissingen. Dit is, enerzijds, via het overleg met de directeur en, anderzijds, door middel van het geschreven bezwaarschrift bij de beroepscommissie.

Verzoeker beweert niet dat zijn recht van overleg en, vooral, zijn recht om zijn bezwaren schriftelijk voor te leggen aan de beroepscommissie miskend zijn geworden. Hij heeft van beide gelegenheden die de decreetgever biedt om zijn standpunt naar voren te brengen gebruik kunnen maken – en gemaakt.

Geen bepaling van de Codex Secundair Onderwijs, noch het beginsel van de hoorplicht, lijken te vereisen dat de beroepscommissie de leerling in persoon hoort.

7. De Raad van State valt verzoeker niet bij in de stelling dat het schoolreglement of de zorgvuldigheidsplicht aan de zo-even besproken hoorverplichtingen iets toevoegen.

Artikel 4.3.6.3, eerste lid, van het schoolreglement van het koninklijk lyceum te Aalst, dat handelt over het advies van de beroepscommissie, luidt:

“Om geldig te beraadslagen, moeten er minstens drie leden van de beroepscommissie aanwezig zijn. In het belang van het onderzoek kan de beroepscommissie om het even wie horen. De beroepscommissie onderzoekt de klacht grondig en adviseert de algemeen directeur op een gemotiveerde wijze of de delibererende klassenraad wel of niet opnieuw moet samenkomen.”

Het schoolreglement maakt enkel gewag van een mogelijkheid – niet een verplichting – om “om het even wie” te horen. Niet gebruik maken van die mogelijkheid lijkt geen schending op te leveren van het schoolreglement en wil de commissie toch iemand horen dan beslist zij soeverein, zo lijkt, wie, wanneer, waarover en hoe.

Verzoeker laat voorts na om toe te lichten op welke wijze de oproeping op weliswaar uiterst korte termijn hem concreet heeft geschaad en om die schade aannemelijk te maken. Zo verduidelijkt verzoeker in het bijzonder en op het eerste gezicht niet welke bezwaren of grieven hij nog zou hebben willen formuleren tijdens de bijeenkomst van de beroepscommissie en die hij niet reeds tijdens het overleg met de directeur of in zijn bezwaarschrift voor de beroepscommissie kenbaar had gemaakt.

Verzoeker maakt bijgevolg in de huidige stand van de procedure niet aannemelijk dat de wijze waarop de hoorzitting *in concreto* is georganiseerd ertoe geleid zou hebben dat zijn bezwaar door de beroepscommissie niet grondig en met volle kennis van zaken – en dus onzorgvuldig – onderzocht werd.

8. Verzoeker leidt de schending van de beide motiveringsplichten rechtstreeks af uit de schending van de hoorplicht zonder deze afzonderlijk te onderbouwen of toe te lichten. Er hoeft dan ook geen afzonderlijke beschouwing aan te worden gewijd.

9. Het eerste middel is niet ernstig.

B. Tweede middel

Uiteenzetting

10. In een tweede middel voert verzoeker de schending aan van de artikelen 254 en 256 van de Codex Secundair Onderwijs, van de artikelen 5, 38 en 57 van het besluit van de Vlaamse regering van 19 juli 2002 ‘betreffende de organisatie van het voltijds secundair onderwijs’ (het organisatiebesluit), van artikel 4.3.5 van het schoolreglement en van “de beginselen van de verplichte en deugdelijke materiële en formele [...] motivering van (individuele) bestuurshandelingen”, zowel op zichzelf genomen als in samenhang met de artikelen 24, 28 en 29 van het Verdrag ‘inzake de Rechten van het Kind’, artikel 24 van het Verdrag ‘inzake de rechten van personen met een handicap’, de artikelen 19 en 20, 4° en 5°, van het decreet van 10 juli 2008 ‘houdende een kader voor het Vlaamse gelijkheids- en gelijkbehandelingsbeleid’, de artikelen 111, 112 en 136/2 van de Codex Secundair Onderwijs en met de artikelen 4.3.1 en 4.3.2 van het schoolreglement, die laatste bepalingen op hun beurt in samenhang met de daaraan gehechte engagementsverklaring “inzonderheid wat de leerlingenbegeleiding door het CLB betreft”.

In een *eerste middelonderdeel* betoogt verzoeker, sterk samengevat, dat een louter mathematische benadering van de evaluatie bij deliberatie in het secundair onderwijs ontoelaatbaar is, dat in het geval zoals het zijne waarbij een leerling die vroeger geen problemen kende en op het punt staat om een einddiploma te ontvangen van een klassenraad een ruimer strekkende motiveringsplicht wordt gevraagd, dat hij er tijdens de interne beroepsprocedure uitdrukkelijk op heeft gewezen dat de klassenraad ten onrechte is voorbijgegaan aan de vastgestelde hoogbegaafdheid en negatieve faalangst bij het afleggen van schriftelijke examens, dat een externe deskundige duidelijk mondelinge proeven als remediëring- en begeleidingsmaatregel heeft voorgesteld, dat een klassenraad die met die gegevens wordt geconfronteerd des te waakzaam en zorgvuldig moet zijn bij de

beoordeling van de vraag of de leerling de leerplandoelstellingen heeft bereikt, dat de klassenraad in zijn beslissingen niet ingaat op het cruciale argument van verzoeker, namelijk dat die klassenraad niet heeft nagegaan of en in welke mate de aan de school bekende sociale en medische problemen tijdens de examenmomenten een voldoende aandacht kregen en of deze problemen – al dan niet gekoppeld aan de ontstentenis van voldoende aangepaste begeleiding en examenmethodiek – van negatieve invloed zijn geweest op de examenpunten, inzonderheid voor de bijkomende proeven.

Anders geformuleerd, gaat verzoeker ervan uit dat hij de leerplandoelstellingen wel degelijk heeft bereikt, maar dat de school er niet is in geslaagd om daar op een deugdelijke en wettige wijze naar te peilen. Het is een grief waaraan noch in de klassenraadbeslissingen, noch in het advies van de beroepscommissie, noch in de bestreden beslissing enige aandacht is besteed. Verzoeker voegt daar nog aan toe dat in de voornoemde beslissingen en het advies geen spoor is te bekennen van een standpunt of advies van de interne leerlingenbegeleiding, noch van het CLB, zodat beide instanties – klassenraad en beroepscommissie – geacht moeten worden niet over alle vereiste gegevens te hebben beschikt om tot een zorgvuldig oordeel te komen.

Verzoeker betwist ook de juistheid van de door de klassenraad ingeroepen motieven: (a) tijdens de bijkomende proeven bestond niet de mogelijkheid tot mondelinge toelichting – dat was enkel in juni het geval – laat staan de mogelijkheid om “blanco vragen” mondeling te overlopen met de leerkracht; (b) verzoeker betwist geen gebruik te hebben gemaakt van hem aangeboden extra examentijd; (c) begeleiding via extra oefeningen behoort tot het rijk der fabelen; (d) dat de oefeningen voor chemie een uur na verzoekers passage wel op het secretariaat lagen, is nieuw, in ieder geval was hij daar niet van op de hoogte; (e) dat verzoeker de leerstof thuis niet zou verwerken, vindt nergens steun; (f) verzoeker betwist door de interne leerlingenbegeleiding extra begeleiding aangeboden te hebben gekregen.

In een *tweede middelonderdeel* leidt verzoeker uit de geschonden geachte bepalingen af, opnieuw sterk samengevat, dat de school die ingelicht werd van een bij een leerling bestaand probleem van negatieve faalangst en een ongevalstrauma, verplicht is alle gepaste maatregelen te nemen en in redelijke aanpassingen te voorzien – eventueel door middel van een individueel leertraject – die de leerling moeten toelaten om zonder of toch met zo weinig mogelijk beperkingen inherent aan zijn persoonsgebonden stoornis, zijn leerjaar te doorlopen.

De initiatiefplicht daartoe ligt volgens verzoeker bij de school; zij mag geen afwachtende houding aannemen en zij kan zeker niet worden gevolgd in haar standpunt dat niet in een afsprakennota moest worden voorzien omdat verzoeker niet aan de toepassingsvoorwaarden zou voldoen: de school mag het verdragsrechtelijk gewaarborgde “recht op redelijke aanpassingen” niet aan bijkomende voorwaarden onderwerpen; er bestaat geen objectieve reden om aan de brief van 27 mei 2013 de betekenis van het reglementaire begrip “attest” te ontszeggen; de school was van bij de inschrijving op de hoogte van de problemen van verzoeker en het stond aan haar om de nodige begeleidingsvoorstellen te doen. De school heeft echter geen aangepaste begeleiding voorgesteld of geboden, heeft geen afsprakennota met sticordi-maatregelen aan verzoeker aangeboden, en al evenmin werden de door een deskundige gesuggereerde maatregelen toegepast. Verzoeker herneemt dat net het niet toepassen van passende sticordi-maatregelen of andere redelijke aanpassingen bij de gekozen evaluatiemethodiek de klassenraad buiten de mogelijkheid heeft gesteld om op accurate en betrouwbare wijze te peilen naar zijn competenties en attitudes.

Beoordeling

11. Verzoeker betwist niet de door hem behaalde cijfers. Hij betwist wel de representativiteit ervan om over zijn al dan niet slagen te oordelen, in het licht van de met zijn hoogbegaafdheid gerelateerde problemen.

12. Waar het verzoeker om te doen is – hij noemt het zelf zijn “cruciale argument” – is de vraag “of en in welke mate de aan de school bekende sociale en medische problemen tijdens de examenmomenten een voldoende aandacht kregen en of deze problemen (al dan niet gekoppeld aan de ontstentenis van voldoende aangepaste begeleiding en examenmethodiek) van negatieve invloed zijn geweest op de examenpunten, inzonderheid deze voor de (uitgestelde) examens chemie en wiskunde”.

Hij zet omstandig uiteen dat de school, eenmaal zij op de hoogte is van een leerstoornis, ertoe verplicht is passende maatregelen te nemen om hem hierin bij te staan.

13. In zijn algemeenheid kan dit betoog op het eerste gezicht niet worden bijgevalen.

Zoals de Raad van State al in tal van arresten heeft overwogen is het, in beginsel, één zaak of een leerling bewezen heeft de van hem verlangde kennis en kunde te bezitten, een andere, als hij die kennis en kunde niet blijkt te bezitten, wie daarvoor de schuld draagt. Deze laatste kan diegene zijn die hem op het examen heeft voorbereid door bij die voorbereiding in gebreke te blijven.

De stelling dat op de school, hetzij ingevolge hogere regelgeving hetzij wegens het eigen schoolreglement, een algemene plicht tot remediëring en begeleiding zou rusten en dat van haar op dit vlak een actieve of zelfs pro-actieve opstelling wordt verwacht, zoals verzoeker betoogt, hoeft daarbij niet te worden onderzocht. Ook indien het antwoord op die vraag bevestigend zou zijn, lijkt de navolgende conclusie immers gelijk te moeten blijven.

Zelfs indien een leerling de school terecht zou verwijten niet tijdig over problemen te hebben gecommuniceerd en geïnformeerd, niet in de passende begeleidingsmaatregelen te hebben voorzien of ze niet te hebben toegepast of aangepast, dan kan dat hoogstens betekenen dat de school schuld of mede

schuld draagt aan het minder gunstige eindresultaat van die leerling, maar kan zulks dit eindresultaat niet meer zo beïnvloeden dat het gunstiger wordt, laat staan dat een diploma secundair onderwijs moet worden toegekend.

Daargelaten bijgevolg de vraag of het argument betreffende de tekortgeschoten begeleiding in zijn algemeenheid in feite juist is, wat verwerende partij omstandig tegensprekt in de nota met opmerkingen, faalt het in rechte.

14. De Raad van State heeft in eerdere arresten ook reeds erop gealludeerd zich uitzonderlijke omstandigheden te kunnen voorstellen die mogelijk een afwijking van het zo-even in herinnering gebracht principe kunnen verantwoorden.

15. In een eerste denkbaar uitzonderlijk geval zou een klassenraad, die effectief erkent dat een tekort in een eerste jaar van een graad mede veroorzaakt is door een gebrek aan begeleiding, uitgenodigd kunnen worden om te onderzoeken of hieraan nog zinvol geremedieerd kan worden tijdens het erop volgende schooljaar van diezelfde graad. Verzoeker echter is leerling van het tweede jaar van de derde graad zodat een dergelijke situatie in de voorliggende zaak hoe dan ook niet van toepassing is.

16. Een andere denkbare uitzondering is er, wanneer een leerling in staat is om, met de nodige precisie, aan te tonen dat de school tekort geschoten is in welbepaalde vooraf gemaakte afspraken, waarbij dat falen daarenboven in een rechtstreeks oorzakelijk verband gebracht moet kunnen worden met de wettigheid van de door hem bestreden beslissing.

17. De hoogbegaafdheid van verzoeker mag dan wel bij zijn overstap naar de school als dusdanig zijn gemeld, niet betwist wordt dat de school van de diagnose “passieve faalangst” en de daarbij gesuggereerde sticordi-maatregelen slechts met een brief gedateerd 27 mei 2013 op de hoogte is gebracht – dit wil

zeggen, nauwelijks enkele schooldagen vóór de start van de examenperiode op 7 juni 2013.

Dat met dit bijverschijnsel van de hoogbegaafdheid van verzoeker dan niet eerder door de school rekening is gehouden, lijkt haar moeilijk verweten te mogen worden.

In de voorliggende zaak heeft verzoeker, op het eerste gezicht, ook zelf maar aan die vooravond van de examens op extern advies om twee concrete zogenaamde sticordi-maatregelen verzocht: het mogen meebrengen van een zelfgemaakt formularium voor wiskunde en chemie en het mogen afleggen van mondelinge proeven.

Ook in de loop van de administratieve beroepsprocedure heeft verzoeker zijn grieven hierover geformuleerd. Daarbij wees verzoeker op het volgende:

“Van belang in casu is te benadrukken het feit dat de school eind mei 2013, en dus voorafgaand aan de eindexamens, niet alleen kennis had van de ganse problematiek, doch dat zij evenzeer op de hoogte was van de wijze waarop zij ermee kon omgaan. Specifiek werden er twee haalbare sticordi-maatregelen door het centrum voorgesteld, met name het meebrengen van een zelfgemaakt formularium voor wiskunde en chemie en het afleggen van mondelinge proeven.

Het schoolreglement van het Lyceum voorziet expliciet, in het artikel 4.3.1., in een tegemoetkoming aan de noden van leerlingen met leermoeilijkheden onder de vorm van sticordi-maatregelen.

Bij uitstek naar aanleiding van de bijkomende proeven Chemie en Wiskunde die Viktor opgelegd kreeg middels de uitgestelde beslissing in juni van dit jaar, beoordelen cliënten dat de toepassing van die maatregelen uitvoerbaar kon zijn.

Viktor legde beide proeven evenwel enkel schriftelijk af. [Z]ijn leerkracht Chemie kwam haar belofte niet na om in proefoefeningen te voorzien, belofte die ze formuleerde terloops het oudercontact, om deze de dag nadien klaar te leggen voor afhaling. Toen Viktor zich de dag nadien aanmeldde op school bleek niets klaar te liggen...”

18. De discussie omtrent de vraag of de voormelde brief van 27 mei 2013 van het Centrum voor begaafdheidsonderzoek mocht volstaan om aanspraak

te maken op een afsprakennota met betrekking tot sticordi-maatregelen, is op het eerste gezicht niet ter zake dienend.

Immers, verzoeker betwist niet dat hem voor de examens in juni al bepaalde begeleidingsmaatregelen werden toegekend, in het bijzonder het door hem gewenste mondeling afleggen van examens. Dit wordt ook bevestigd in de klassenraadbeslissing van 6 september 2013: “Viktor kreeg ook zonder het contractje de nodige tegemoetkomingen bij de examens”, “Mondeling werd met hem afgesproken dat examens die voor een deel schriftelijk werden gemaakt, ook mondeling konden worden toegelicht. Voor een aantal vakken werden ‘tips’ opgenomen in het examen. Zo ook in het herexamen wiskunde: elke op te lossen integraal werd voorzien met een aanwijzing rond de oplossingsmethode”, “Aan deze voorstellen werd ook gevolg gegeven: de examens werden ofwel volledig mondeling, ofwel gedeeltelijk schriftelijk en met mogelijkheid tot mondelinge toelichting afgenomen” en “Wat betreft het gebruiken van een formularium werden met Viktor een aantal zaken afgesproken; o.a. het feit dat in de opgave tips werden verwerkt”.

Die vaststellingen worden op het eerste gezicht door verzoeker niet tegengesproken, althans niet voor de examenperiode van juni. Op andere specifieke begeleidingsmaatregelen lijkt hij niet te hebben aangedrongen.

19. Blijft nog het verwijt te onderzoeken, eensdeels, dat verzoeker de bijkomende proeven schriftelijk, zonder mondelinge toelichting, heeft moeten afleggen en, anderdeels, dat de beloofde proefoefeningen chemie niet op de afgesproken dag op de afgesproken plaats lagen. De klassenraad had, volgens verzoeker, uit die elementen zich er rekenschap van moeten geven dat de behaalde resultaten voor de bijkomende proeven niet representatief waren en dus niet op determinerende wijze de beslissing over zijn al dan niet slagen konden bepalen. De klassenraad zou, nog steeds volgens verzoeker, in de motivering van zijn beslissing aan deze kwesties niet de noodzakelijke aandacht hebben besteed.

20. Op de kritiek dat de proefoefeningen voor het vak chemie niet op de afgesproken dag op de afgesproken plaats lagen heeft de klassenraad in zijn beslissing van 6 september 2013 wel degelijk een antwoord geboden, zo lijkt, door te stellen:

“- De bundel, zoals aangehaald en besproken op het oudercontact, lag op vrijdag op het leerlingensecretariaat en ligt er nog steeds.
- Toen Viktor er op vrijdag 29 juni om 8u naar vroeg, lag het inderdaad nog niet in het bewuste vakje. Even later, rond 9u wel; maar Viktor is niet meer langs geweest, hoewel hij nog een aantal keer naar school kwam.”

Verzoeker mag dat standpunt van de klassenraad dan wel “nieuw” noemen in zijn verzoekschrift, hij slaagt er op het eerste gezicht niet in het in zijn inleidend verzoekschrift te ontkrachten. Op de terechtzitting luidt het dat de leerkracht telefonisch aan het secretariaat gemeld zou hebben dat zij de oefeningen niet meer zou binnenbrengen. Met dit gegeven mag de Raad geen rekening houden: het strookt niet met wat verzoeker schrijft op bladzijde 24 van zijn verzoekschrift – op het secretariaat, zo heet het daar, “was men alvast nergens van op de hoogte” – en wordt door niets aannemelijk gemaakt. Bovenal lijkt er geen verband tussen het op de afgesproken dag tijdig beschikbaar stellen van deze proefoefeningen en de door hem gevraagde, vermeend veronachtzaamde sticordi-maatregelen.

21. Waar verzoeker de klassenraad vooral verwijt niet te hebben beraadslaagd over de vraag of de resultaten van de bijkomende proeven in de omstandigheden waarin ze zijn afgelegd representatief zijn om te kunnen uitmaken of verzoeker voor die vakken wel of niet de leerplandoelstellingen heeft bereikt en het antwoord op die vraag niet in zijn beslissing tot uitdrukking te hebben gebracht, kan verzoeker op het eerste gezicht ook niet worden bijgevalen.

Immers, in de klassenraadbeslissing van 6 september 2013 kan daarover het volgende worden vernomen:

“- De collega’s die de resp. uitgestelde proeven afnamen, bevestigen aan de vergadering dat Viktor in de gelegenheid werd [gesteld] om na het noteren

van de antwoorden op de examenvragen, mondelinge toelichting te geven. Hij ging op dit aanbod niet in.

- De toepassingen voor chemie waren inderdaad schriftelijk, maar met de bedoeling om naderhand bijkomend mondeling aan te vullen.

- Voor wiskunde bleken een aantal vragen blanco gebleven, de collega Wiskunde heeft ook hier de mogelijkheid gegeven om samen mondeling het hele examen te overlopen en waar mogelijk verder aan te vullen. Voor een aantal vragen werd in de opgave de oplossingsmethode aangegeven.

[...]

- Elke uitgestelde proef is een kans voor de leerling, dus ook voor Victor, om aan te tonen dat hij de leerplandoelen beheerst. Wanneer slechts een deel van het examen wordt opgelost en hij dit niet mondeling wenste toe te lichten; dan kan er slechts voor het ingevuld gedeelte een score worden gegeven.

[...]

- Als vragen onbeantwoord blijven, ondanks de aangeboden mogelijkheid voor de leerling om mondeling aan te vullen; dan is ook voor de vakleerkracht dit bevraagde onderdeel van de einddoelen blanco.

- Voor een onopgeloste vraag kan logischerwijze ook geen positief cijfer worden toegekend.

- Er werd wel ondersteuning geboden, cf. de medische toestand van Viktor: ongelimiteerd tijd voor het maken van de uitgestelde proeven, mogelijkheid tot mondelinge toelichting, in de opgave vermelde oplossingsmethodes.

[...]

- De klassenraad meent dat ook een leerling met faalangst voor instap hoger onderwijs dient te beschikken over de nodige bagage aan kennis en vaardigheden, ook voor de vakken van de pool in wetenschappen-wiskunde, dus ook voor Chemie en Wiskunde.”

Met andere woorden, de klassenraad ontkent dat verzoeker de bijkomende proeven enkel schriftelijk heeft moeten afleggen en acht om die reden de cijfers wel representatief.

In de huidige stand van de rechtspleging overtuigt verzoeker met een loutere ontkenning in zijn verzoekschrift de Raad van State niet om het betrouwbaar karakter van deze beschouwingen van de klassenraad, nog nader ondersteund tijdens de hoorzitting voor de beroepscommissie door de aldaar zo lijkt door verzoeker niet tegengesproken verklaringen van de leerkrachten wiskunde en chemie, in twijfel te trekken. Het volstaat daartoe niet om deze verklaringen “fabels” te noemen, zonder meer.

Van zijn kant laat verzoeker na uit te leggen waarom hij de bijkomende proeven vroeger heeft verlaten en geen gebruik heeft gemaakt van de hem aangeboden mogelijkheid om mondeling toelichting te geven en de blanco gebleven vragen te overlopen.

22. Verzoeker maakt aldus *prima facie* niet voldoende aannemelijk dat de school zou zijn tekortgeschoten met betrekking tot de concreet door hem gevraagde examenfaciliteiten. Hij slaagt er derhalve evenmin in aan te tonen dat de delibererende klassenraad om die reden de cijfers niet als representatief mocht beschouwen.

23. Evenmin ten slotte toont verzoeker vooralsnog aan dat de delibererende klassenraad op grond van de door hem behaalde resultaten niet vermocht een C-attest toe te kennen. De enkele verwijzing naar artikel 57 van het zogenaamde organisatiebesluit van 19 juli 2002 en de rechtspraak van de Raad van State daaromtrent, volstaat daartoe niet. Artikel 57 van het organisatiebesluit schrijft voor dat “onverminderd de bepalingen van artikel 56” – die te dezen niet van toepassing zijn en handelen over de geïntegreerde proef in het technisch, kunst- en beroepssecundair onderwijs – “het met vrucht beëindigen van leerjaren van het voltijds secundair onderwijs niet noodzakelijk gebonden [is] aan het slagen voor afzonderlijke toetsen, examens of proeven over een deel of het geheel van de vorming”. Zo in deze bepalingen gelezen moet worden dat een klassenraad niet van een leerling mag verlangen dat hij noodzakelijk alle leerplandoelstellingen moet bereiken en dat hij voor alle toetsen, examens of proeven moet slagen, lijken ze er toch niet aan in de weg te staan dat een klassenraad een C-attest uitreikt wanneer hij, zoals *in casu*, twee jaartekorten vaststelt voor profielbepalende vakken in de richting wiskunde-wetenschappen, die niet in gunstige zin werden bijgesteld middels opgelegde bijkomende proeven.

24. Er is niet voldaan aan ten minste één van de voorwaarden gesteld in artikel 17, §§ 1 en 2, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State die cumulatief vervuld moeten zijn wil een vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid worden toegewezen.

BESLISSING

1. De Raad van State verwerpt de vordering.

2. De verzoekende partij wordt verwezen in de kosten van de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid, begroot op 175 euro.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van 30 september 2013, door de Raad van State, IXe kamer, samengesteld uit:

Geert Van Haegendoren, kamervoorzitter,
bijgestaan door

Vera Wauters, griffier.

De griffier

De voorzitter

Vera Wauters

Geert Van Haegendoren